

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund* (SOU 2016:69)

Inledande kommentar

Danscentrum har beretts möjlighet att lämna synpunkter. Då utredningen är omfattande och Danscentrums styrelse arbetar på ideell bas har fokus lagts på utredningens sjätte kapitel ”Utredningens förslag och rekommendationer”. Danscentrum instämmer i utredningens ansats om att göra kulturskolan till en angelägenhet för fler och inte minst för samhället i stort. Konst och kultur spelar avgörande roller i ett öppet och demokratiskt samhälle och inte minst för att säkerställa att det öppna och demokratiska samhället består. Kulturskolans som en utveckling av den kommunala musikskolan beskrivs i betänkandet. I läsningen uppstår otydligheter när konstformen musik får utgöra den självklara grunden. Även om Kulturskolan har sina rötter i kommunala musikskolan föreligger risken för ett snävt perspektiv i förståelsen av begreppet kulturskola.

6.1 Ny infrastruktur för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

Danscentrum instämmer i bedömningen att insatser behövs. Danscentrum är positiva till att tydliggöra, stärka och stödja det egenvärde som en inkluderande kulturskola har i och för såväl den enskildes utveckling som samhällets. Danscentrum instämmer i att det behövs en *stödjande* infrastruktur som verkar för en utveckling för att fler ska få tillgång till verksamheten och att Kulturskolan ska inbegripa ”intresserade barn och unga oavsett bostadsort och personlig bakgrund och dels att alla barn och unga har rätt att uttrycka sig och vara delaktiga i det konstnärliga livet.” (SOU 2016:69 s 197) Danscentrum menar att en infrastruktur bör vara tillräckligt stark så att inte kulturskolans verksamhets ställs mot annan verksamhet som bedrivs i kommunal regi.

Danscentrum vill uppmärksamma att betänkandet genomgående är otydligt formulerad om vad som är kulturskolans kärnverksamhet utöver att den sker på ”barns – och ungas fritid”. Många kulturskolor innefattar idag dans som en väsentlig del i verksamhet. Genom det stora fokus på konstområdet musik försvinner andra konstområden som redan är en del av kulturskolan.

6.2 Nationella mål

Danscentrum stödjer förslaget om övergripande nationella mål. Danscentrum menar att nationella mål bör formuleras som en gemensam vägledande ram. Mot bakgrund av de mycket olika förutsättningar som råder i landets olika delar är det centralt att en balans uppstår mellan statlig toppstyrning och kommunalt självstyre. *En inkluderande kulturskolan får inte bli en spelbricka vare sig mellan stat, region och/eller kommun eller inom kommunala förvaltningar.* Danscentrum vill särskilt markera att konstnärlig mångfald av hög kvalitet utgör grunden. Danscentrum noterar att utredningen i avsnitten om arbetsmiljö i första hand ser detta ur ett musikskoleperspektiv. Vi vill å det starkaste betona vikten av att även andra konstformer är i behov av ändamålsenliga lokaler. En fungerande inkluderande kulturskola med tre eller fler konstformer kräver ett större perspektiv.

6.3 Nationellt kulturskolecentrum

Danscentrum avstyrker förslaget om att ett nationellt kulturskolecentrum inrättas som egen myndighet. Danscentrum vill istället lyfta möjligheten att lösa uppgifterna inom befintliga strukturer genom att fördela uppdraget mellan Statens Kulturråd och Myndigheten för kulturanalys. Till dessa myndigheter kan rätt kompetens knytas - till exempel Kulturskolerådet. Istället för att bygga upp ytterligare en statlig administration bör resurserna läggas på verksamheten kulturskolan och exempelvis arbetet med att minska det ojämlika deltagandet.

6.4 Utvecklingsbidrag

Danscentrum stödjer förslaget att ett statsbidrag inrättas för att främja utveckling av de kommunala kulturskolorna genom stimulansbidrag och att de lokala behoven styr. Danscentrum vill som utredaren lyfta de särskilda förhållanden som gäller i glesbygd där avstånden spelar en avgörande roll för möjligheten att delta i kulturskoleverksamhet.

I avsnittet berörs även att den nya tekniken skall tas tillvara. Danscentrum vill här varna för att ny teknik inte blir den enkla lösningen på komplexa frågeställningar. Många kulturuttryck förutsätter när-och samvaro i samma rum. Det mänskliga mötet är grundläggande för all konst och kultur.

Danscentrum stödjer att bidraget skall erbjudas de som har avsikten att inom verksamheten erbjuda minst tre konstområden. Danscentrum vill poängtera att det i dagsläget finns dans på ett flertal kulturskolor och att dessa utgör en mycket viktig grund för dansen som konstform och för att göra dansen tillgänglig för många.

6.6 Bidrag till nationell spetskompetens

Danscentrum stödjer förslaget. Danscentrum vill poängtera vikten av att på en avancerad nivå få möta professionellt verksamma konstnärer i kulturskolan. Särskilt angeläget menar Danscentrum att det är för barn- och unga som lever långt från större centra där flertalet konstnärer verkar och utbudet är stort. Danscentrum vill i sammanhanget lyfta den kunskap om specifikt dansfältet som Danscentrum besitter. Genom sin nationella räckvidd, många kontaktytor, mångåriga erfarenhet och interregionala samarbeten vill Danscentrum påminna om att Danscentrums sammanlagda kompetens är betydelsefull i arbetet med att utveckla kulturskolan.

6.7 Bidrag till regional samordning

Under förutsättning att nya medel tillförs stödjer Danscentrum förslaget. Om inga nya medel tillförs riskeras en avsevärd urholkning av tillgången till avancerad och nyskapande konst som i första hand den fria sektorn står för. Även om samverkan i olika former är viktiga och positiva hyser vi stor oro för att det riskerar utvecklas till att fler och mer skall göras på samma ekonomi, att samma krona skall användas fyra gånger. Det är möjligen ekonomiskt effektivt på kort sikt men får förödande konsekvenser på lång sikt.

6.8 Förstärkta utbildningsvägar för att uppnå en inkluderande kulturskola på egen grund

Danscentrum förstår att förstärkt utbildning är önskvärd och nödvändig. Förslaget är angelägen men Danscentrum *avstyrker* förslaget med motiveringen att frågan är alldeles för omfattande och komplex och bör behandlas av utbildningsinstitutionerna, och de departement som berörs. Det är stor skillnad att undervisa i den obligatoriska skolan på grund- och gymnasienivå och i frivillig verksamhet. Kommunernas behov är också väsensskilda liksom att de olika konstformerna tarvar olika ingångar och förhållningsätt. Danscentrum menar att de konstnärliga högskolorna har möjlighet med förstärkta medel att genomföra fort- och vidareutbildningar. Danscentrum har förståelse för komplexiteten i att rekrytera personal med yrkeslegitimation för att uppfylla de krav som ställs för att bli anställd inom kommunal verksamhet. Kulturskolans legitimitet hävdar vi måste ligga i verksamhetens innehåll, inte i en yrkesexamen. För att formas till en konstnärlig mötesplats för barn och unga under sin fritid måste konstformerna vara den centrala utgångspunkten. Därför är det också viktigt att ta i beaktande det statliga ansvaret för att möjliggöra för konstnärer att vara verksamma i hela landet.

6.9 Kulturskolerelaterad forskning

Danscentrum instämmer i att kulturskolerelaterad forskning är eftersträvansvärd. Förslaget begränsar sig till att gälla forskning inom det utbildningsvetenskapliga ämnesområdet. Idag bedrivs forskning inom de konstnärliga högskolorna som kan vara väl så relevant i relation till kulturskolan. Danscentrum *avstyrker* förslaget om en forskarskola. Forskning torde rymmas inom befintliga institutioner.

Cecilia Malmström Olsson, ordförande

Danscentrum

Danscentrum är en rikstäckande organisation och består av fyra medlemsorganisationer: Danscentrum Norr, Danscentrum Stockholm, Danscentrum Syd och Danscentrum Väst.